

Stichting Pensioenfonds Wonen

Pensioenreglement 2017

Pensioenregeling voor deelnemers geboren na 1949

Dit pensioenreglement is een uitgave van
Stichting Pensioenfonds Wonen

datum
1 januari 2019

Versie
2

Inhoud

Definities	4
1 Deelneming in de pensioenregeling.....	6
Artikel 1 Deelneming	6
Artikel 2 Voortzetting van de deelneming	6
Artikel 3 Einde van de deelneming	6
Artikel 4 Gemoedsbezwaarde werknemers	7
Artikel 5 Uitbetaling van spaarbijdragen van gemoedsbezwaarde werknemers.....	8
2 Uitgangspunten van de pensioenregeling.....	10
Artikel 6 Karakter van de pensioenregeling	10
Artikel 7 Omschrijving van de pensioenaanspraken	10
Artikel 8 Pensioengevend loon	10
Artikel 9 Franchise	10
Artikel 10 Deeltijdfactor.....	11
Artikel 11 Pensioengrondslag	11
Artikel 12 Toeslagverlening.....	11
Artikel 13 Uitbetaling van pensioen	12
3 Pensionering	14
Artikel 14 Ouderdomspensioen	14
Artikel 15 Uitrui van ouderdomspensioen in partnerpensioen	14
Artikel 16 Uitrui van partnerpensioen in ouderdomspensioen	15
Artikel 17 Vervroegen van ouderdomspensioen	16
Artikel 18 Compensatie gemis aan AOW	16
Artikel 19 Uitstel van ouderdomspensioen.....	17
Artikel 20 Variatie in de hoogte van het pensioen	17
4 Verlof.....	18
Artikel 22 Premies tijdens verlof	18
Artikel 23 Risicodekking tijdens verlof	18
5 Overlijden	19
Artikel 24 Partnerpensioen	19
Artikel 25 ANW-pensioen	20
Artikel 26 Wezenpensioen.....	21
6 Uitdiensttreding	22
Artikel 27 Aanspraken bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden.....	22
Artikel 28 Plicht tot waardeoverdracht.....	22
Artikel 29 Uitzondering op plicht tot waardeoverdracht.....	22
Artikel 30 Collectieve waardeoverdracht	23
Artikel 31 Afkoop klein ouderdomspensioen bij beëindiging deelneming.....	24
Artikel 32 Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang	25

Artikel 33 Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding	26
Artikel 34 Vrijwillige voortzetting	27
7 Arbeidsongeschiktheid	28
Artikel 35 Voortzetting bij WAO-uitkering.....	28
Artikel 36 Voortzetting bij WIA-uitkering.....	29
Artikel 37 Arbeidsongeschiktheidspensioen	31
8 Scheiding	33
Artikel 38 Verevening van pensioen	33
Artikel 39 Bijzonder partnerpensioen.....	34
9 Vermindering van pensioen	36
Artikel 40 Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten.....	36
10 Kosten en financiering.....	37
Artikel 41 Premie.....	37
Artikel 42 Niet aan het fonds afgedragen premie	37
11 Informatie vanuit het fonds	38
Artikel 43 Informatie over de pensioenregeling	38
Artikel 44 Jaarlijkse pensioenopgave	38
Artikel 45 Informatie aan gewezen deelnemers	38
Artikel 46 Informatie aan gewezen partners.....	39
Artikel 47 Informatie aan pensioengerechtigden	39
Artikel 48 Informatie over toeslagverlening en vermindering van pensioen	40
Artikel 49 Informatie op verzoek.....	40
Artikel 50 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat.....	41
12 Aan te leveren informatie	42
Artikel 51 Informatieverstrekking door de deelnemers en andere belanghebbenden ..	42
Artikel 52 Verplichtingen van de belanghebbende	42
13 Overige bepalingen.....	43
Artikel 53 Klachten	43
Artikel 54 Geschillen	44
Artikel 55 Hardheidsclausule	45
Artikel 56 Sluiten van aanvullende verzekeringen	45
14 Overgangsbepalingen	47
Artikel 57 Overgangsbepalingen	47
15 Inwerkingtreding.....	51
Artikel 58 Inwerkingtreding.....	51
Artikel 59 Glijclausule.....	51
Bijlage	52

Definities

In dit pensioenreglement worden geacht te zijn opgenomen de begripsomschrijvingen, opgenomen in artikel 2 van de statuten. Voorts wordt in dit pensioenreglement verstaan onder:

aanspraakgerechtigde

persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen;

afkoopgrens

het grensbedrag bedoeld in artikel 66, eerste lid, van de Pensioenwet (2018: € 474,11);

AOW

Algemene Ouderdomswet;

AOW-gerechtigde leeftijd

de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.

deelnemer

de werknemer of gewezen werknemer die geboren is na 31 december 1949 en op grond van het pensioenreglement pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds;

gepensioneerde

pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan;

gewezen deelnemer

de gewezen werknemer die geboren is na 31 december 1949, door wie op grond van het pensioenreglement geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het fonds;

gewezen partner

de persoon die partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geweest;

gezamenlijke huishouding

van een gezamenlijke huishouding van de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een ongehuwde persoon is sprake indien:

- a. een – al dan niet in een notariële akte vastgelegde - samenlevingsovereenkomst is aangegaan, welke aan het pensioenfonds is overlegd, krachtens welke de partners zich verbonden hebben duurzaam een gezamenlijke huishouding te voeren, onder de verplichting gezamenlijk te voorzien in huisvesting en in elkaars verzorging, mits tussen hen geen bloed- en aanverwantschap in de eerste graad bestaat en er sprake is van niet meer dan één partner. Indien geen (notarieel verleden) samenlevingsovereenkomst kan worden overlegd dient de Verklaring samenleving van het pensioenfonds te worden overlegd;
- b. uit inschrijving in het bevolkingsregister blijkt dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met de ongehuwde persoon op één adres woont; én
- c. de gezamenlijke huishouding tenminste zes maanden gevoerd wordt;

kind

het kind van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het pleeg- en stiefkind dat door hem als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed, indien en zolang:

- a. de leeftijd van 18 jaar nog niet is bereikt; óf
- b. tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding;

nabestaande

de persoon die op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde diens partner was;

nabestaandenpensioen

partnerpensioen of wezenpensioen;

partner

onder partner wordt verstaan:

- a. de persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd; óf
- b. de ongehuwde persoon die als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand; óf
- c. de ongehuwde persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert;

partnerpensioen

een uitkering voor de (gewezen) partner wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer;

Pensioen 1-2-3

Gelaagd informeren over de pensioenregeling, waarbij laag 1 staat voor de basisinformatie over de pensioenregeling, laag 2 staat voor de verdere informatie over de pensioenregeling op de website van het fonds en laag 3 voor de fondsdocumenten, zoals het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement.

pensioenaanspraak

het recht op een nog niet ingegaan pensioen;

pensioendatum

de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt;

pensioengerechtigde

persoon voor wie op grond van het pensioenreglement het pensioen is ingegaan;

pensioenrecht

het recht op een ingegaan pensioen;

pensioneringsdatum

de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer voor het eerst ouderdompensioen van het fonds ontvangt;

WIA-uitkering

een arbeidsongeschiktheidsuitkering, dan wel een WGA-uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

1 Deelneming in de pensioenregeling

Artikel 1 Deelneming

Deelnemer is:

- a. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van de verplichtstelling krachtens de wet;
- b. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van een tussen zijn werkgever en het fonds gesloten aansluitingsovereenkomst;
- c. de gewezen werknemer indien en zolang zijn deelneming op grond van artikel 2 wordt voortgezet.

De deelneming vangt op zijn vroegst aan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 20 jaar wordt.

Artikel 2 Voortzetting van de deelneming

Na beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever wordt de hoedanigheid van deelnemer behouden:

- a. indien en zolang de deelnemer de pensioenopbouw vrijwillig voortzet;
- b. indien en zolang de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens – al dan niet volledige – arbeidsongeschiktheid;
- c. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de periode waarin de werkgever krachtens artikel 7:629 BW verplicht was het loon door te betalen, welke loondoorbetalingsplicht eindigde door beëindiging van de dienstbetrekking wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
- d. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op een dienstbetrekking die beëindigd werd wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
- e. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de periode waarin de werkgever krachtens artikel 7:629 BW verplicht was het loon door te betalen, welke loondoorbetalingsplicht eindigde door beëindiging van de dienstbetrekking wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer tijdens het ontvangen van deze uitkering komt te overlijden;
- f. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op een dienstbetrekking die beëindigd werd wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer tijdens het ontvangen van deze uitkering komt te overlijden;
- g. indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, aansluitend een uitkering ontvangt krachtens de Ziektewet en tijdens het ontvangen van deze uitkering komt te overlijden;
- h. indien de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de beëindiging van de dienstbetrekking en aansluitend aan de uitkering krachtens de Ziektewet in aanmerking komt voor een uitkering op grond van de WIA.

Artikel 3 Einde van de deelneming

De deelneming eindigt op de dag:

- a. direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum, behoudens voor zover de dienstbetrekking met de werkgever (gedeeltelijk) wordt voortgezet;

- b. van het tussentijds, dat wil zeggen vóór de pensioneringsdatum, beëindigen van de dienstbetrekking met een werkgever, tenzij:
  - c. aansluitend een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever wordt aangegaan;
  - d. de deelneming wordt voortgezet op grond van artikel 2;
  - e. van het tussentijds eindigen van de overeenkomst als bedoeld in artikel 1, onder b;
  - f. van het eindigen van de voortzetting van de deelneming op grond van artikel 2;
  - g. van het overlijden van de deelnemer.
- De deelneming eindigt uiterlijk op de pensioendatum.

Artikel 4   **Gemoedsbezwaarde werknemers**

1. Gemoedsbezwaren

De werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, en die een ontheffing wegens gemoedsbezwaren van de Sociale Verzekeringsbank heeft, kan door het bestuur op zijn verzoek worden vrijgesteld van de verplichtstelling.

2. De aanvraag

De vrijstelling wordt aangevraagd door het indienen van een door de aanvrager ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de aanvrager overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door de werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.

3. Indienen van de aanvraag

De in het tweede lid bedoelde verklaring wordt ingediend bij het fonds. Het fonds onderzoekt of de verklaring overeenkomstig de waarheid is.

4. Verlenen van de vrijstelling

Als de verklaring naar de mening van het fonds overeenkomstig de waarheid is, verleent het fonds de vrijstelling. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die nodig zijn in verband met de administratie van het fonds. Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.

5. Bewijs van vrijstelling

Het fonds verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling. De persoon of rechtspersoon die is vrijgesteld van zijn verplichtingen als werkgever, is verplicht te zorgen dat het verstrekte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats, die vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennisgenomen.

6. Spaarbijdragen

De werkgever van de werknemer die is vrijgesteld, betaalt dezelfde bijdragen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan het fonds in de vorm van spaarbijdragen. Dit geldt ook voor de werkgever die niet is vrijgesteld, met betrekking tot de bijdragen die hij verschuldigd is voor een werknemer die wel is vrijgesteld.

7. *Omzetting in pensioenaanspraken*
Op basis van een verzoek van de werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een werkgever die wel is vrijgesteld, betaalt de werkgever zowel de door de werknemer als de door de werkgever verschuldigde bijdragen aan het fonds. Deze bijdragen worden aangemerkt als pensioenpremies en de werknemer verkrijgt evenredige pensioenaanspraken overeenkomstig het pensioenreglement.
8. *Spaarrekening*
De op grond van het zesde lid ten behoeve van een werknemer betaalde spaarbijdragen worden door het fonds geboekt op een ten name van die werknemer staande spaarrekening. Het fonds verstrekt jaarlijks aan de werknemer met een spaarrekening, een opgave van het saldo op de spaarrekening aan het eind van het voorgaande kalenderjaar. Het spaarsaldo wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met dezelfde rentetoevoeging als waarmee de voorziening pensioenverplichtingen is opgerent in het boekjaar, waarbij het uiteindelijke percentage niet negatief kan zijn. Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december van het voorgaande boekjaar. Het saldo wordt verder verhoogd met de toeslagen, conform artikel 12 van dit reglement, die door het bestuur zijn verleend in het boekjaar. Indien in het boekjaar een korting van pensioenaanspraken en/of pensioenrechten plaats moet vinden dan zal dezelfde procentuele korting ook over het spaarsaldo worden toegepast.
9. *Intrekken en vervallen van de vrijstelling*
Een vrijstelling wordt door het fonds ingetrokken:
  - a. op verzoek van de werknemer aan wie de vrijstelling is verleend;
  - b. als naar het oordeel van het fonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan.De vrijstelling kan door het fonds worden ingetrokken als de betrokkene de bij de vrijstelling gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.
10. *Gevolgen van intrekken en vervallen van de vrijstelling*
Door het intrekken of het vervallen van de vrijstelling wordt ten aanzien van de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het spaarsaldo vervalt en wordt omgezet in evenredige pensioenaanspraken.

Artikel 5   Uitbetaling van spaarbijdragen van gemoedsbezwaarde werknemers

1. *Uitkeringen*
Het gespaarde bedrag voor de vervanging van de andere pensioenen wordt vanaf de pensioendatum in gelijke termijnen aan de werknemer uitgekeerd gedurende 15 jaar.
2. *Overlijden vóór ingang van de uitkeringen*
Bij het overlijden van de werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen in gelijke termijnen uitgekeerd aan de partner gedurende 15 jaar. Als er geen partner is, maar wel één of meer kinderen onder de 18 jaar, worden de spaarbedragen uitgekeerd aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen worden de spaarbedragen in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.
3. *Overlijden na ingang van de uitkeringen*
Bij het overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet aan de partner. Als er geen partner is, maar wel één of meer kinderen

onder de 18 jaar, geschiedt de uitkering aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen wordt het nog niet uitgekeerde spaarbedrag aangewend in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.

4. *Vaststelling gelijke termijnen*

De gelijke termijnen als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid worden bij ingang van deze uitkeringen vastgesteld door het gespaarde bedrag te delen door de uitkeringsduur in maanden. Ingegane uitkeringen worden jaarlijks per 1 januari verhoogd met dezelfde rente als waarmee de voorziening pensioenverplichtingen is opgerent in het boekjaar, waarbij het uiteindelijke percentage niet negatief kan zijn. Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december van het voorgaande boekjaar. De ingegane uitkeringen worden verder verhoogd met de toeslagen, conform artikel 12 van dit reglement, die door het bestuur zijn verleend in het boekjaar. Indien in het boekjaar een korting van pensioenaanspraken en/of pensioenrechten plaats moet vinden dan zal dezelfde procentuele korting ook over de ingegane uitkeringen worden toegepast.

5. *Afkoop*

Als bij toepassing van het eerste of tweede lid de uitkering op jaarbasis niet meer bedraagt dan de afkoopgrens, wordt het spaarsaldo eenmalig uitgekeerd aan de werknemer, de partner of de kinderen.

2 Uitgangspunten van de pensioenregeling

Artikel 6 Karakter van de pensioenregeling

De in het eerste lid genoemde pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst, dat is een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering.

Artikel 7 Omschrijving van de pensioenaanspraken

De deelnemer heeft, indien en voor zover de daartoe verschuldigde premies, met inachtneming van het bepaalde in artikel 42, aan het fonds zijn betaald, aanspraak op:

- a. een levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van zichzelf;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van zijn partner;
- c. levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van zijn gewezen partner;
- d. een tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van zijn kind of kinderen;
- e. een tijdelijk arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van zichzelf, indien hij in aanmerking komt voor een vervolgitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering; en
- f. een tijdelijk ANW-pensioen ten behoeve van zijn partner.

Artikel 8 Pensioengevend loon

Het pensioengevend loon bevat alle componenten in het loon in de zin van hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen of het uniform loonbegrip, met uitzondering van:

- a. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of de Werkloosheidswet en hierop door de werkgever verstrekte aanvullingen;
- b. het genot van een door de werkgever ter beschikking gestelde auto;
- c. het loon dat betrekking heeft op de periode vanaf de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt.
- d. de uitkering van levenslooptegoed.

Het loon dat meer heeft bedragen dan het maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis (2018: € 54.614,-), blijft buiten aanmerking. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt het maximum premieloon naar evenredigheid toegepast. Daartoe wordt het maximum premieloon uitgedrukt in een uurbedrag door het maximum premieloon op jaarbasis te delen door het aantal uren per jaar volgens de normale arbeidsduur in de CAO Wonen, waarbij het maximum uurloon op vijf cijfers achter de komma naar beneden wordt afgerond.

Artikel 9 Franchise

Een bedrag dat jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar door het bestuur wordt vastgesteld (2018: € 13.101,-).

Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt de franchise naar evenredigheid toegepast.

Artikel 10 Deeltijdfactor

De verhouding tussen het aantal uitbetaalde uren bij de werkgever en de normale arbeidsduur in de CAO Wonen, vermenigvuldigd met 100%, met dien verstande dat de deeltijdfactor nooit hoger is dan 100%.

Artikel 11 Pensioengrondslag

Het pensioengevend loon verminderd met de voor het betreffende kalenderjaar van toepassing zijnde franchise, waarbij als franchise aangehouden wordt het aantal over het betreffende kalenderjaar uitbetaalde uren bij de werkgever, vermenigvuldigd met de in artikel 9 bedoelde uurfranchise.

Artikel 12 Toeslagverlening

1. Voorwaardelijke toeslagverlening

Op de pensioenrechten, pensioenaanspraken en de volgens artikel 57, vierde lid in te kopen pensioenaanspraken wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van het CBS-consumentenprijsindexcijfer, alle huishoudens afgeleid. Voor de vaststelling van de ontwikkeling van de consumentenprijsindex zal uitgegaan worden van het prijsindexcijfer over de twaalf maanden direct voorafgaand aan de maand waarin de toeslag wordt verleend. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het vrije vermogen gefinancierd.

2. Leidraad voor toeslagverlening

- a. Geen toeslag wordt verleend als de beleidsdekkingsgraad van het fonds minder is dan 110%;
- b. Als de beleidsdekkingsgraad zich bevindt boven 110%, wordt gekeken welke toeslag op basis van de wettelijke voorschriften voor toekomstbestendige toeslagverlening kan worden toegekend;
- c. Het bestuur kan besluiten om in het verleden niet toegekende toeslag of in het verleden doorgevoerde vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 40 te compenseren indien wordt voldaan aan de in artikel 137 lid 2 onder c Pensioenwet gestelde voorwaarden.

Het bestuur van het fonds kan hier binnen de wettelijke mogelijkheden van afwijken.

3. Voorbehoud

Het bestuur is te allen tijde bevoegd om binnen de fiscale grenzen het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan gewijzigde omstandigheden aan te passen, ook ten aanzien van gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.

4. Onderscheid

Het fonds is bevoegd bij het vaststellen van het toeslagbeleid onderscheid te maken tussen verschillende soorten pensioenaanspraken en pensioenrechten, voor zover dat onderscheid wettelijk is toegestaan.

5. Uitvoering

Indien het bestuur besloten heeft een toeslag te verlenen, wordt deze toeslag gegeven op:

- a. de pensioenrechten;
- b. de pensioenaanspraken van deelnemers en gewezen deelnemers; en

c. de volgens artikel 57, vierde lid, in te kopen pensioenaanspraken. Zoals deze pensioenrechten en pensioenaanspraken bedroegen per 31 december van het voorlaatste kalenderjaar. -Aanspraken op bijzonder partnerpensioen en verevend ouderdomspensioen worden op dezelfde wijze verhoogd. Toeslagen worden op gelijke wijze verleend op reeds eerder verleende toeslagen.

Artikel 13 Uitbetaling van pensioen

1. *Aanvraag en toekenning van pensioen*

Pensioenen worden door het fonds toegekend en uitbetaald op aanvraag door of namens de pensioengerechtigde gericht aan de administrateur. Het fonds is bevoegd een pensioen uit eigen beweging toe te kennen indien de aanvraag om pensioen niet is gedaan, maar genoegzaam vaststaat dat recht op uitkering bestaat.

2. *Aanvraag herschikken*

De administrateur informeert de (gewezen) deelnemer, op verzoek dan wel uiterlijk zes maanden vóór de pensioendatum, als ook uiterlijk zes maanden voor de AOW-gerechtigde leeftijd indien deze eerder is gelegen dan de pensioendatum, over de mogelijkheden om:

- a. een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen;
- b. partnerpensioen uit te ruilen in ouderdomspensioen;
- c. ouderdomspensioen te vervroegen;
- d. de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren;
- e. dan wel een combinatie van deze mogelijkheden.

De (gewezen) deelnemer maakt een voorgenomen keuze als hier bedoeld, uiterlijk vier maanden vóór de pensioneringsdatum aan de administrateur kenbaar. De administrateur informeert de (gewezen) deelnemer over de gevolgen van de voorgenomen keuze voor wat betreft de hoogte van het pensioen. Op basis van deze informatie maakt de (gewezen) deelnemer zijn definitieve keuze uiterlijk twee maanden vóór de pensioneringsdatum bekend aan de administrateur.

3. *Termijnen en inhoudingen*

De pensioenen worden uitbetaald – onder aftrek van wettelijke inhoudingen – in maandelijkse termijnen, aan het einde van iedere kalendermaand. In afwijking van het voorgaande kan het fonds bepalen dat een pensioen in halfjaarlijkse of driemaandelijks termijnen wordt uitgekeerd, indien de maandelijkse termijnen van het pensioen minder zijn dan een door het fonds bepaald bedrag.

4. *Bewijsstukken*

Bij de aanvraag om pensioen dienen door het fonds nodig geachte stukken en gegevens te worden verstrekt, waaruit het recht op pensioen blijkt. Indien pensioen uitbetaald wordt aan een in het buitenland wonende pensioengerechtigde, verstrekt deze het fonds op verzoek en tenminste 1 maal per jaar een bewijs van in leven zijn om vast te stellen of het recht op pensioen nog steeds bestaat.

5. *Afkoopverbod*

Aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

6. *Vervallen van niet opgevraagde pensioentermijnen*

De uitbetaling van pensioen kan worden opgeschort indien:

- a. het pensioen niet is aangevraagd dan wel de door het fonds nodig geachte stukken en gegevens niet worden verstrekt;

- b. een pensioengerechtigde op pensioen met onbekende bestemming is vertrokken;
- c. de in het buitenland wonende pensioengerechtigde het door het fonds gevraagde bewijs van in leven zijn niet periodiek inzendt.

Een pensioenuitkering waarover op grond van een van deze situaties niet is beschikt, vervalt aan het fonds na het overlijden van de pensioengerechtigde. Het bestuur kan echter besluiten, op verzoek van de wettelijke erfgenamen, de pensioenuitkeringen aan deze erfgenamen uit te betalen.

7. *Ten onrechte verstrekte pensioentermijnen*

Ten onrechte verstrekte pensioentermijnen worden door of namens het fonds teruggevorderd.

3 Pensionering

Artikel 14 Ouderdomspensioen

1. *Uitkeringsperiode*
Het ouderdomspensioen gaat in op
  - de pensioendatum, óf
  - de eerdere of latere datum naar keuze van de (gewezen) deelnemer overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 17, en 19en eindigt op
  - de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
2. *Hoogte ouderdomspensioen*
Vanaf 2018 bedraagt het jaarlijks ouderdomspensioen voor elk opbouwjaar 1,622% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum is het jaarlijks ouderdomspensioen gelijk aan de som van de vanaf 2014 jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioenen, eventueel vermeerderd met het ouderdomspensioen overeenkomstig artikel 57, eerste lid en vierde lid.
3. *Pensioenopbouw bij ziekte*
Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte, kan – in afwijking van het tweede lid – de pensioenopbouw voortgezet worden over het verschil tussen het pensioengevend loon dat gold vóór en het pensioengevend loon dat geldt vanaf de verlaging van het loon, rekening houdend met de in het jaar van voortzetting geldende franchise tegen betaling van de volledige premie.

Artikel 15 Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. *Het keuzemoment*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen:
  - a. bij beëindiging van de deelneming; en
  - b. op de pensioneringsdatum.
2. *Standaard aanbod*
Het fonds biedt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdomspensioen standaard de mogelijkheid, genoemd in het eerste lid, aan.
3. *Ruilvoeten*
Indien gekozen wordt een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van de uitruil.
4. *Nadere voorwaarden*
Na uitruil als hier bedoeld bedraagt het partnerpensioen maximaal 70% van het ouderdomspensioen dat na de uitruil resteert. Na uitruil van ouderdomspensioen is de uitgeruilde aanspraak op ouderdomspensioen vervangen door de aanspraak op (de verhoging van) partnerpensioen. De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

5. *Geen uitruil*
Er vindt geen uitruil van een deel van het ouderdomspensioen plaats indien:
- dit betrekking heeft op verevend ouderdomspensioen, als bedoeld in artikel 38;
  - het ouderdomspensioen op jaarbasis door de uitruil lager zou worden dan de afkoopgrens;
  - partnerpensioen wordt uitgeruild in ouderdomspensioen.

Artikel 16 Uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen

- Het keuzemoment*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht partnerpensioen op de pensioneringsdatum geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen.
- Toestemming partner*
Bij de keuze om partnerpensioen uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen is, wanneer de (gewezen) deelnemer een partner heeft, de toestemming van deze partner vereist, die daarmee tevens afstand doet van het partnerpensioen voor zover dit wordt uitgeruild. De (gewezen) deelnemer en de partner dienen tevens te verklaren ermee bekend te zijn, dat als gevolg van de uitruil vanaf de pensioneringsdatum het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk vervalt, alsmede dat deze uitruil, toestemming en afstandsverklaring niet herroepen kunnen worden.
- Ruilvoet*
Indien gekozen wordt het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen, wordt het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum verhoogd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel vermenigvuldigd met het uitgeruide partnerpensioen, dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van de genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.
- Nadere voorwaarden*
Door de uitruil als hier bedoeld kan het ouderdomspensioen meer bedragen dan 100% van het laatstelijk geldende pensioengevend loon. Na uitruil van partnerpensioen is de uitgeruide aanspraak op partnerpensioen vervangen door de aanspraak op de verhoging van ouderdomspensioen. De in het derde lid genoemde ruilvoet geldt met ingang van 1 juli 2018 en kan jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.
- Geen uitruil*
Partnerpensioen wordt niet uitgeruild, indien het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens. Het wezenpensioen en een eventueel bijzonder partnerpensioen, als bedoeld in artikel 39, kunnen niet uitgeruild worden.

Artikel 17 Vervroegen van ouderdomspensioenen

- Keuze om ouderdomspensioenen te vervroegen*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum. Het ouderdomspensioen kan op zijn vroegst ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer vijf jaar jonger is dan de voor de (gewezen) deelnemer geldende AOW-gerechtigde leeftijd.
- Eerder ingaand ouderdomspensioenen*
Indien (een deel van) het ouderdomspensioen eerder ingaat dan op de pensioendatum, wordt het herrekend tot een lager ouderdomspensioen en vindt verdere opbouw van ouderdomspensioenen en partnerpensioenen plaats, voor zover en zolang in dienstbetrekking in het woninginrichtingsbedrijf wordt doorgewerkt.
- Ruilvoeten eerder ingaand ouderdomspensioenen*
Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum, wordt het ouderdomspensioen vastgesteld door (het deel van) het ouderdomspensioen dat vervroegd wordt, te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel, dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van de genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.
- Nadere voorwaarden*
De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Artikel 18 Compensatie gemis aan AOW

- Tijdelijk ouderdomspensioen tot de AOW-gerechtigde leeftijd*
Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de AOW-gerechtigde leeftijd, heeft de (gewezen) deelnemer het recht (een deel van) het ouderdomspensioen aan te wenden om voor de periode tot en met de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, een tijdelijk ouderdomspensioen in te kopen van maximaal twee maal het bedrag bedoeld in artikel 18a, zevende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.
- Ruilvoeten tijdelijk ouderdomspensioen tot de AOW-gerechtigde leeftijd*
Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen aan te wenden om een tijdelijk ouderdomspensioen in te kopen voor de periode tot de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, wordt het deel van het ouderdomspensioen dat hiertoe wordt aangewend, vermenigvuldigd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van de genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.
- Nadere voorwaarden*
De in het tweede lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Artikel 19 Uitstel van ouderdomspensioenen

1. *Keuze om ouderdomspensioenen uit te stellen*
De (gewezen) deelnemer heeft, met in achtneming van het bepaalde in het derde lid het recht (een deel van) het ouderdomspensioen later te laten ingaan dan op de pensioendatum. Het ouderdomspensioen kan niet later ingaan dan vijf jaar na de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.
2. *Later ingaand ouderdomspensioen*
Indien (een deel van) het ouderdomspensioen later ingaat dan op de pensioendatum, wordt het herrekend tot een hoger ouderdomspensioen.
3. *Ruilvoeten later ingaand ouderdomspensioen*
Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen later te laten ingaan dan op de pensioendatum, wordt (het deel van) het ouderdomspensioen vastgesteld door (het deel van) het ouderdomspensioen dat uitgesteld wordt, te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum dat het ouderdomspensioen ingaat. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.
4. *Nadere voorwaarden*
De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Artikel 20 Variatie in de hoogte van het pensioen

1. *Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht de hoogte van het (vervroegde) ouderdomspensioen te variëren. Daarbij kan eerst gedurende ten minste één maand en ten hoogste honderd en twintig maanden een hogere dan wel lagere uitkering en vervolgens een lagere dan wel hogere uitkering worden genoten. De laagste uitkering bedraagt ten minste 75% van de hoogste uitkering. In de periode tussen de pensioneringsdatum en het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd blijft bij de beoordeling van deze verhouding van de uitkering maximaal buiten aanmerking het gedeelte dat overeenkomt met twee maal het bedrag bedoeld in artikel 9, vijfde lid onder b van de AOW. De mate van variatie wordt uiterlijk op de pensioneringsdatum vastgesteld.
2. *Ruilvoeten*
Indien gekozen wordt de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren, wordt het ouderdomspensioen in de eerste uitkeringsperiode respectievelijk in de tweede uitkeringsperiode, vastgesteld door het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum te vermenigvuldigen met het percentage in de tweede respectievelijk in de derde kolom van de in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd aan het einde van de eerste uitkeringsperiode. Indien deze eindleeftijd niet valt in de maand waarin de in de eerste kolom genoemde leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met deze eindleeftijd in maanden nauwkeurig.

3. *Nadere voorwaarden*

Door variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen wijzigt de hoogte van het niet ingegaan partnerpensioen niet. De in het tweede lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

4 Verlof

Artikel 21 Opbouw van aanspraken tijdens verlof

1. *Voortzetting van pensioenopbouw tijdens verlof*

De deelnemer die verlof heeft opgenomen zonder behoud van loon, heeft de mogelijkheid om de pensioenopbouw over de verlofperiode geheel of gedeeltelijk tegen betaling van de volledige premie voort te zetten, indien tijdens deze periode de dienstbetrekking heeft voortgeduurd, daaronder begrepen perioden van - al dan niet in deeltijd - :

- a. ouderschapsverlof als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet arbeid en zorg;
- b. sabbatsverlof krachtens een schriftelijk vastgelegde regeling van de werkgever gedurende ten hoogste twaalf maanden;
- c. studieverlof voor cursussen, voor opleidingen of studie voor een beroep, voor het op peil houden van de vakkennis en voor cursussen, opleidingen of studie die door de werkgever worden gefinancierd;

met dien verstande dat bij dienstbetrekkingen in deeltijd de pensioenopbouw wordt gerelateerd aan de deeltijdfactor.

De voortzetting kan slechts plaatsvinden voor zover geen samenloop plaatsvindt met een pensioenregeling bij een eventuele andere werkgever of een andere fiscaal gefacilieerde oudedagsvoorziening

2. *Pensioengrondslag*

Indien de pensioenopbouw op grond van het eerste lid wordt voortgezet, geldt als pensioengrondslag het verschil tussen het pensioengevend loon dat gold vóór en het pensioengevend loon dat geldt vanaf het opnemen van het verlof, rekening houdend met de in het jaar van voortzetting geldende franchise.

Artikel 22 Premies tijdens verlof

Indien een deelnemer ervoor kiest om de pensioenopbouw op grond van artikel 21 voort te zetten, vindt deze plaats indien en voor zover de in artikel 41, derde lid, bedoelde premie (zowel het werkgevers- als het werknemersdeel) aan het fonds zijn voldaan.

Artikel 23 Risicodekking tijdens verlof

Ook indien de deelnemer ervoor gekozen heeft om de pensioenopbouw over de verlofperiode niet voort te zetten, blijft het risico van overlijden en arbeidsongeschiktheid tijdens het verlof gedurende maximaal 18 maanden gedekt op basis van het pensioengevend loon dat gold vóór het opnemen van het verlof, verminderd met de in het jaar van risicodekking geldende franchise.

5 Overlijden

Artikel 24 Partnerpensioen

1. *Uitkeringsperiode*

Het partnerpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en eindigt op
- de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.

2. *Hoogte partnerpensioen*

Vanaf 1 januari 2018 bedraagt het jaarlijks partnerpensioen voor elk opbouwjaar 1,135% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar.

- a. Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen op de ingangsdatum het vanaf 1 januari 2014 tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van het pensioengevend loon dat gold in het kalenderjaar vóór het overlijden, verminderd met de in het jaar van overlijden geldende franchise. Het partnerpensioen wordt eventueel vermeerderd met het partnerpensioen overeenkomstig artikel 57, eerste en vierde lid. Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte en daardoor een lagere pensioengrondslag geldt, wordt het nog te berekenen partnerpensioen gebaseerd op het pensioengevend loon dat gold vóór de verlaging van het loon.
- b. Indien een gepensioneerde of een gewezen deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen op de ingangsdatum het vanaf 1 januari 2014 tijdens de deelneming opgebouwde partnerpensioen, eventueel vermeerderd met het partnerpensioen overeenkomstig artikel 57, eerste en vierde lid.

3. *Pensioenopbouw bij ziekte*

Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte, kan – in afwijking van het tweede lid – de pensioenopbouw voortgezet worden over het verschil tussen het pensioengevend loon dat gold vóór en het pensioengevend loon dat geldt vanaf de verlaging van het loon, rekening houdend met de in het jaar van voortzetting geldende franchise, tegen betaling van de volledige premie.

4. *Bijzonder partnerpensioen*

Indien een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een andere partner dan de nabestaande gehuwd is geweest, een geregistreerd partnerschap heeft gehad of een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd, wordt het partnerpensioen ten behoeve van zijn nabestaande verminderd met het bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 39.

5. *Overlijden tijdens onbetaald verlof*

Indien een deelnemer overlijdt tijdens een periode van onbetaald verlof, terwijl hij er niet voor gekozen heeft om de pensioenopbouw op grond van artikel 21 voort te zetten, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen, in afwijking van het tweede lid, onder a, het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van aanvang van het verlof tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van het pensioengevend loon dat gold in het kalenderjaar vóór het verlof, verminderd met de in het jaar van overlijden geldende franchise.

6. *Geen recht op partnerpensioen*

Geen recht op partnerpensioen bestaat indien het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding eerst na de pensioneringsdatum is aangegaan, tenzij uit inschrijving in het bevolkingsregister blijkt dat de partners reeds voor de pensioneringsdatum op hetzelfde adres woonden, en er geen volledige uitruil als bedoeld in artikel 16 heeft plaatsgevonden.

Artikel 25 ANW-pensioen

1. *Voorwaarden*

De nabestaande van een deelnemer of een gepensioneerde die tot het ingaan van het ouderdomspensioen deelnemer is geweest, heeft in aanvulling op het partnerpensioen recht op ANW-pensioen, indien hij geboren is in of na 1950 én de nabestaande op de dag van overlijden van de deelnemer of gepensioneerde, of op een later moment:

- a. geen ongehuwd kind dan wel een niet als partner geregistreerd kind onder de 18 jaar heeft dat tot zijn huishouden behoort, én
- b. niet arbeidsongeschikt is voor ten minste 45%.

2. *Uitkeringsperiode*

Het ANW-pensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt; of
- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt dan wel geen ongehuwd kind onder de 18 jaar meer tot het huishouden van de nabestaande behoort; of
- de eerste dag van de maand waarin de nabestaande voldoet aan de voorwaarden a. en b. van lid 1,

en eindigt

- na 1 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum jonger dan 30 jaar is;
- na 2 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum ouder dan 29 maar jonger dan 35 jaar is;
- na 3 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum ouder dan 34 maar jonger dan 40 jaar is;
- na 4 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum ouder dan 39 maar jonger dan 45 jaar is;
- na 5 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum ouder dan 44 maar jonger dan 50 jaar is;
- op de dag dat de nabestaande in aanmerking komt voor een AOW-uitkering, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de nabestaande de 67-jarige leeftijd bereikt, indien de nabestaande op de ingangsdatum ouder dan 49 jaar is; óf
- op de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.

3. *Hoogte van het ANW-pensioen*

Indien de overleden deelnemer laatstelijk op de voltijds arbeidsduur per week in de wonenbranche werkzaam was, bedraagt het jaarlijks ANW-pensioen een door het bestuur te bepalen bedrag (2018: € 7.980,-). Indien hij op een minder aantal uren werkzaam was, wordt dit bedrag verlaagd op basis van de voor hem geldende deeltijdfactor. Het hiervoor bedoelde bedrag wordt ieder jaar per 1 januari verhoogd indien en voor zover de ingegane pensioenen worden verhoogd op grond van artikel 12, dan wel laatstelijk zijn verhoogd op grond van artikel 12, met dien verstande dat dit bedrag wordt vastgesteld op het dichtstbijzijnde hogere bedrag dat een veelvoud is van twaalf euro.

Artikel 26 Wezenpensioen

1. *Uitkeringsperiode*

Het wezenpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt; of
  - de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin, na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, (weer) wordt voldaan aan de omschrijving van kind,
- en eindigt op de laatste dag van de maand waarin
- niet meer aan de omschrijving van kind wordt voldaan, of
  - het kind eventueel eerder overlijdt.

2. *Hoogte van het wezenpensioen*

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen, zonder een eventuele vermindering met het bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 24, vierde lid.

Indien vóór ingang van het wezenpensioen het partnerpensioen is vervallen op grond van artikel 38, vijfde lid, dan wel het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk is vervallen op grond van artikel 16, wordt voor de vaststelling van het wezenpensioen uitgegaan van het partnerpensioen, dat gegolden zou hebben als het partnerpensioen niet – geheel of gedeeltelijk – vervallen zou zijn.

3. *Volle wezen*

Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt. In dit verband wordt mede onder ouder verstaan degene die op het moment van zijn overlijden een pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde. Het wezenpensioen wordt maximaal eenmaal verdubbeld, en wel indien beide ouders overleden zijn.

6 Uitdiensttreding

Artikel 27 Aanspraken bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden

Indien de deelneming anders dan door overlijden eindigt vóór de pensioneringsdatum, krijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op het opgebouwde:

- ouderdomspensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

Artikel 28 Plicht tot waardeoverdracht

1. *Uitgaande individuele waardeoverdracht*

Het fonds is verplicht om na een verzoek van een gewezen deelnemer tot waardeoverdracht de overdrachtswaarde van zijn pensioenaanspraken over te dragen indien:

- a. er sprake is van een individuele beëindiging van de deelneming; en
- b. die waardeoverdracht ertoe strekt het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever of de beroepspensioenregeling; tenzij sprake is van een van de in artikel 29 omschreven situaties. Indien het verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht partnerpensioen betreft, is voor de waardeoverdracht van dit partnerpensioen tevens vereist dat de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen met de waardeoverdracht instemt.

2. *Ingaande individuele waardeoverdracht*

Het fonds is verplicht om na een verzoek tot waardeoverdracht van een deelnemer de overdrachtswaarde aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor die deelnemer.

3. *Nadere regels*

De artikelen 75, 76, 77, 78, 79, 85, 86, 87, 88, 91 en 92 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing. Op de waardeoverdracht als hier bedoeld zijn de reken- en procedureregels, zoals vastgelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, van toepassing. Voordat de overdrachtswaarde wordt berekend volgens de hiervoor genoemde rekenregels, worden de over te dragen pensioenaanspraken verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 29 Uitzondering op plicht tot waardeoverdracht

1. *Geen plicht tot waardeoverdracht*

De in artikel 28 genoemde plicht tot waardeoverdracht geldt niet zolang:

- a. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een pensioenfonds is waarbij de technische voorzieningen niet meer volledig door waarden worden gedekt;
- b. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een verzekeraar is waarop de noodregeling, bedoeld in artikel 3:160 van de Wet op het financieel toezicht van toepassing is, of die failliet is; of
- c. de overdragende pensioenuitvoerder een verzekeraar is en aanvullende bijdragen van de werkgever noodzakelijk zijn maar de financiële toestand van

die werkgever blijkt een schriftelijke verklaring van een niet aan de onderneming van de werkgever verbonden accountant die aanvullende bijdragen niet toelaat.

2. *Herleving plicht tot waardeoverdracht*
Indien de in het eerste lid genoemde omstandigheden niet meer van toepassing zijn:
herleven in artikel 28 genoemde plichten van de overdragende pensioenuitvoerder en de ontvangende pensioenuitvoerder.
3. *Informatieplicht overdragende pensioenuitvoerder*
Een overdragende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode gewezen deelnemer zijn geworden en de betrokken ontvangende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.
4. *Informatieplicht ontvangende pensioenuitvoerder*
Een ontvangende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode een verzoek tot waardeoverdracht hebben gedaan en de betrokken overdragende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.

Artikel 30 Collectieve waardeoverdracht

1. *Bevoegdheid*
Het fonds is op verzoek van een werkgever bevoegd tot collectieve waardeoverdracht indien:
  - a. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met beëindiging van de verplichte aansluiting van de werkgever bij het fonds, dan wel in verband met beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het fonds de waarde onder te brengen bij de ontvangende pensioenuitvoerder met wie de werkgever een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten;
  - b. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met beëindiging van de verplichte aansluiting van de werkgever bij de overdragende pensioenuitvoerder, dan wel in verband met beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en de overdragende pensioenuitvoerder de waarde onder te brengen bij het fonds;
  - c. de werkgever wordt overgenomen als gevolg van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 7:662 BW, en de overnemende onderneming een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten of gaat sluiten met een andere pensioenuitvoerder of dezelfde pensioenuitvoerder;
  - d. de werkgever wordt overgenomen als gevolg van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 7:662 BW, en de overnemende onderneming is aangesloten bij het fonds; of
  - e. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomst de waarde van pensioenaanspraken of pensioenrechten aan te wenden bij het fonds overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst.
2. *Voorwaarden*
Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of de pensioengerechtigden hebben geen bezwaren jegens het fonds kenbaar gemaakt tegen de waardeoverdracht nadat zij over het voornemen schriftelijk zijn geïnformeerd;
- b. de overdrachtswaarde wordt door de overdragende pensioenuitvoerder zodanig vastgesteld dat de voor mannen en vrouwen te verwerven pensioenrechten gelijk zijn waarbij aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan; en
- c. het voornemen tot waardeoverdracht aan een pensioenuitvoerder wordt door de overdragende pensioenuitvoerder uiterlijk drie maanden voor de beoogde datum van waardeoverdracht schriftelijk gemeld aan de toezichthouder en de toezichthouder heeft binnen die periode geen verbod tot waardeoverdracht opgelegd.

3. *Nadere regels*

Voordat de overdrachtswaarde wordt berekend volgens de hiervoor genoemde rekenregels, worden de over te dragen pensioenaanspraken en pensioenrechten met inachtneming van artikel 40 van dit pensioenreglement verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken en pensioenrechten.

De artikelen 84 en 90 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing.

Artikel 31 Afkoop klein ouderdomspensioen bij beëindiging deelneming

1. *Afkoop na einde van de deelneming*

- a. Het fonds kan op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelneming een aanspraak op ouderdomspensioen afkopen, indien op basis van de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioendatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens, tenzij de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart. De bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen en wezenpensioen wordt eveneens afgekocht.
- b. Het fonds informeert de gewezen deelnemer over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na afloop van de periode van twee jaar na beëindiging van de deelneming en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.
- c. Arbeidsongeschiktheidspensioen en ANW-pensioen worden niet afgekocht.

2. *Afkoop op de pensioneringsdatum*

- a. Het fonds kan de aanspraak op ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum afkopen, indien de pensioneringsdatum ligt voor het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn van twee jaar en de uitkering van het ouderdomspensioen op de pensioendatum minder bedraagt dan de afkoopgrens. De bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen wordt eveneens afgekocht.
- b. Het fonds informeert de gepensioneerde over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de pensioneringsdatum en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.

3. *Afkoop met instemming*

Het fonds kan na de in het eerste lid bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden afkopen indien:

- a. de gewezen deelnemer of de gepensioneerde daarmee instemt; en

- b. de hoogte van het ouderdomspensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

4. *Uitbetaling afkoopwaarde*

Het fonds stelt de afkoopwaarde van de pensioenaanspraken ter beschikking aan de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde, met uitzondering van de afkoopwaarde van een eventueel bijzonder partnerpensioen, die ter beschikking wordt gesteld aan de gewezen partner. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraken vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

5. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenaanspraken worden afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraken te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde wiens pensioenaanspraken worden afgekocht op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, worden de af te kopen pensioenaanspraken met inachtneming van artikel 40 van dit pensioenreglement verminderd voor zover in het kader van een herstelplan verminderingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 32 Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang

1. *Afkoop na overlijden*

Het fonds kan een recht op partnerpensioen of wezenpensioen afkopen, indien de uitkering van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan de afkoopgrens. Het fonds informeert de nabestaande over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de ingangsdatum en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de nabestaande.

2. *Afkoop met instemming*

Het fonds kan na de in het eerste lid genoemde termijn het partnerpensioen of wezenpensioen afkopen indien:

- a. de partner respectievelijk (de wettelijke vertegenwoordiger van) de wees daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. *Uitbetaling afkoopwaarde*

Het fonds stelt de afkoopwaarde van het recht op partnerpensioen of wezenpensioen ter beschikking aan de partner, met dien verstande dat de afkoopwaarde van het recht op wezenpensioen ter beschikking wordt gesteld aan de wees indien deze meerderjarig is. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de rechten vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenrecht wordt afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door het af te kopen pensioenrecht te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de partner dan wel de wees op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. In afwijking van het voorgaande wordt, indien een af te kopen wezenpensioen een kind betreft tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd, de afkoopwaarde van dat wezenpensioen vastgesteld door het af te kopen wezenpensioen te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de verwachte resterende studieduur van de wees tot uiterlijk de 27-jarige leeftijd op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald; de verwachte resterende studieduur wordt op ten hoogste vier jaar gesteld. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, wordt het af te kopen pensioenrecht met inachtneming van artikel 40 van dit pensioenreglement verminderd voor zover in het kader van een herstelplan verminderingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 33 Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding

1. *Afkoop na scheiding*

Het fonds kan een aanspraak op bijzonder partnerpensioen afkopen, indien de uitkering van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens. Het fonds informeert de gewezen partner over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de melding van de scheiding en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de gewezen partner.

2. *Afkoop met instemming*

Het fonds kan na de in het eerste lid genoemde termijn een aanspraak op bijzonder partnerpensioen afkopen indien:

- a. de gewezen partner daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. *Uitbetaling afkoopwaarde*

Het fonds stelt de afkoopwaarde van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen ter beschikking aan de gewezen partner. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraak vervalt in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenaanspraak wordt afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraak te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de gewezen partner op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 juli 2018 en kunnen jaarlijks per 1 juli door het bestuur worden gewijzigd.

Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, wordt de af te kopen pensioenaanspraak met inachtneming van artikel 40 van dit pensioenreglement verminderd voor zover in het kader van een herstelplan verminderingen zijn

verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 34 Vrijwillige voortzetting

1. Voorwaarden

Indien de deelneming anders dan door overlijden eindigt voor de pensioneringsdatum, is het fonds bevoegd op verzoek van de gewezen deelnemer toe te staan, dat deze de pensioenopbouw vrijwillig voortzet. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. het verzoek moet zijn gedaan binnen negen maanden na het einde van de deelneming;
- b. de voortzetting geldt voor een periode van maximaal drie jaar;
- c. de pensioengrondslag wordt gebaseerd op het pensioengevend loon dat gold in het kalenderjaar voorafgaand aan de voortzetting van de deelneming, verminderd met de in het jaar van voortzetting geldende franchise;
- d. de premie voor de voortgezette deelneming wordt aan het fonds voldaan op de wijze, in de termijnen en op de tijdstippen zoals door het fonds bepaald.

2. Nadere voorwaarden

Indien de deelneming eindigt vóór de pensioneringsdatum, waarbij geen loongerelateerde uitkeringen ontvangen worden en de gewezen deelnemer niet buiten het woninginrichtingsbedrijf in dienstbetrekking werkzaam is, gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- a. de deelneming op grond van artikel 1, eerste lid, 1 onder a of b heeft ten minste drie jaar geduurd;
- b. de pensioenregeling wordt slechts gewijzigd als de pensioenaanspraken van de deelnemer daardoor niet worden verbeterd;
- c. de vrijwillige voortzetting kan slechts plaatsvinden voor zover geen samenloop plaatsvindt met een pensioenregeling bij een eventuele nieuwe werkgever of een andere fiscaal gefacilieerde oudedagsvoorziening;
- d. de voortzetting mag niet aanvangen in de drie jaar vóór de pensioendatum, tenzij degene die de pensioenregeling vrijwillig voortzet aannemelijk maakt dat hij om medische redenen de dienstbetrekking heeft beëindigd.

3. Beëindiging van de voortzetting

De vrijwillige voortzetting eindigt:

- a. door het verstrijken van de maximale periode van drie jaar;
- b. door opzegging door de deelnemer, zijn eventuele werkgever of het fonds bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van drie maanden;
- c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het fonds te bepalen tijdstip;
- d. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in enig ander bedrijfstakpensioenfonds hetzij ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, door het bestuur als deelnemers worden aangemerkt;
- e. op de dag direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum;
- f. op de dag van overlijden van de deelnemer.

7 Arbeidsongeschiktheid

Artikel 35 Voortzetting bij WAO-uitkering

1. *Voortzetting van de pensioenopbouw*
Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) naar een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het fonds verschuldigd is, voor:
  - ouderdomspensioen;
  - partnerpensioen; en
  - wezenpensioen.

2. *Basis voor de premievrije voortzetting*
De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar waarin de eerste dag gelegen is waarover WAO-uitkering wordt verleend, te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar en waarvan de noemer gelijk is aan het in dat kalenderjaar gelegen aantal kalenderdagen vóór de eerste dag waarover WAO-uitkering wordt verleend.

3. *Hoogte van de pensioengrondslag*
De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met:
  - a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 25-45%;
  - b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
  - c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WAO-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. *Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid*
Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag overeenkomend met het pensioengevend loon verdiend bij die werkgever in het kalenderjaar waarin de dag gelegen is waarop de WAO-uitkering wordt herzien, te herleiden tot een pensioengrondslag van een geheel kalenderjaar.
Indien de WAO-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, dan wel als gevolg van afnemening van de arbeidsongeschiktheid, en deze toeneming of afnemening tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid leidt, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt herzien.

5. *Nadere voorwaarden*

Het bepaalde in de voorgaande leden is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. reeds arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was op het tijdstip, waarop zijn deelneming laatstelijk aanving. Indien de deelnemer op dat tijdstip gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WAO-uitkering tijdens de deelneming wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;
- b. niet binnen een jaar na ingang van de WAO-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel;
- c. niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het fonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

Het bestuur is bevoegd de premievrije pensioenopbouw met ingang van een door haar te bepalen datum toe te kennen, indien niet binnen de onder b genoemde termijn een verzoek tot toepassing van dit artikel is ontvangen.

6. Indien de deelnemer geen recht meer heeft op een WAO-uitkering, eindigt de premievrije voortzetting, tenzij het recht op de WAO-uitkering herleeft binnen vier weken nadat deze is ingetrokken. In dat geval herleeft de premievrije voortzetting met inachtneming van het bepaalde in het vierde lid.
7. Voor het vaststellen van het recht op en de hoogte van de premievrije voortzetting, gaat het pensioenfonds uit van de gegevens zoals vastgesteld door het UWV en maakt het pensioenfonds gebruik van de van het UWV ontvangen gegevens.

Artikel 36 Voortzetting bij WIA-uitkering

1. *Voortzetting van de pensioenopbouw*

Gedurende de periode waarin de (gewezen) deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) naar een arbeidsongeschiktheid van 35% of meer, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het fonds verschuldigd is, voor:

- ouderdomspensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

Om voor premievrije voortzetting in aanmerking te komen, moet de (gewezen) deelnemer de dag voorafgaand aan de wachttijd als bedoeld in artikel 23 van de WIA, deelnemer zijn en aansluitend dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de WIA.

2. *Basis voor de premievrije voortzetting*

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van het pensioengevend loon dat gold in het jaar direct voorafgaande aan de eerste dag van de wachttijd in de zin van de WIA, vermeerderd met eventuele verhogingen op grond van de CAO voor de branche Wonen, verminderd met de in het jaar waarin de WIA-uitkering aanvangt geldende franchise. Indien het deelnemerschap direct voorafgaande aan de eerste dag van bedoelde wachttijd korter dan een jaar heeft geduurd, wordt het pensioengevend loon dat gold in die kortere periode herleid tot het pensioengevend loon op jaarbasis.

3. *Hoogte van de pensioengrondslag*

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 35-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WIA-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. *Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid*

Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in het jaar direct voorafgaande aan de eerste dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien. Indien de deelneming bij deze aangesloten werkgever korter dan een jaar heeft geduurd, wordt de pensioengrondslag die gold in die kortere periode herleid tot een pensioengrondslag op jaarbasis.

Indien de WIA-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, dan wel als gevolg van afnemering van de arbeidsongeschiktheid, en deze toeneming of afnemering tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid leidt, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien.

5. *Premievrije voortzetting bij ZW-uitkering of WIA volgend op werkloosheid*

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor de deelnemer:

- a. als bedoeld in artikel 2, onder e, f en g, gedurende de periode dat betrokkene - buiten dienstverband - een ZW-uitkering ontvangt, mits aanspraak gemaakt wordt op een nabestaandenpensioen;
- b. die recht heeft op een uitkering krachtens de werkloosheidswet, aansluitend ziek wordt en vervolgens in aanmerking komt voor een WIA-uitkering, naar een arbeidsongeschiktheid van 35% of meer, gedurende de periode waarin hij een WIA-uitkering ontvangt.

Bij toepassing van dit lid wordt de pensioengrondslag voor bedoelde periode vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die gold in het jaar direct voorafgaande aan de eerste dag waarover een ZW-uitkering wordt verleend.

6. *Nadere voorwaarden*

Het bepaalde in de voorgaande leden is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. op de dag voorafgaand aan de wachttijd als bedoeld in artikel 23 van de WIA geen deelnemer was. Indien de deelnemer op het tijdstip dat zijn deelneming laatstelijk aanving, gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WIA was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WIA-uitkering tijdens de deelneming wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;

- b. niet binnen een jaar na ingang van de WIA-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel;
- c. niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het fonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

Het bestuur is bevoegd de premievrije pensioenopbouw met ingang van een door haar te bepalen datum toe te kennen, indien niet binnen de onder b genoemde termijn een verzoek tot toepassing van dit artikel is ontvangen.

- 7. Indien de deelnemer geen recht meer heeft op een WIA-uitkering, eindigt de premievrije voortzetting, tenzij het recht op de WIA-uitkering herleeft binnen vier weken nadat deze is ingetrokken. In dat geval herleeft de premievrije voortzetting met inachtneming van het bepaalde in het vierde lid.
- 8. Voor het vaststellen van het recht op en de hoogte van de premievrije voortzetting, gaat het pensioenfonds uit van de gegevens zoals vastgesteld door het UWV en maakt het pensioenfonds gebruik van de van het UWV ontvangen gegevens.

Artikel 37 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Voorwaarden

De deelnemer die in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) volgens een dagloon dat hoger is dan het voor betrokkene geldende wettelijk minimumloon per dag, heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen indien hij in aanmerking komt voor een vervolgutkering krachtens de WAO.

2. Uitkeringsperiode

Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op

- de dag waarop de vervolgutkering krachtens de WAO ingaat en eindigt op
- de laatste dag waarop de vervolgutkering krachtens de WAO wordt verleend, óf
- de dag direct voorafgaand aan de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat, óf
- de laatste dag van de maand, waarin de pensioengerechtigde overlijdt, indien hij overlijdt vóór de hiervoor bedoelde dag.

3. Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer bedraagt per dag het verschil tussen enerzijds 70% van 100/108ste maal het dagloon krachtens de WAO zoals dit geldt op de eerste WAO-dag en anderzijds de vervolgutkering die wordt verleend op de eerste dag waarover recht op vervolgutkering bestaat. Het hiervoor bedoelde dagloon wordt gemaximeerd op de wijze als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt een evenredige uitkering verleend, in die zin dat het percentage van 70 vervangen wordt bij een arbeidsongeschiktheid van:

- 15 - 25% door 14
- 25 - 35% door 21
- 35 - 45% door 28
- 45 - 55% door 35
- 55 - 65% door 42
- 65 - 80% door 50,75.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vermeerderd met het percentage van de vakantie-uitkering volgens de WAO. Indien de WAO-uitkering op de in artikel

44 van de WAO genoemde wijze wordt uitbetaald, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen op overeenkomstige wijze uitbetaald.

4. *Tussentijdse wijzigingen*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt verhoogd of verlaagd met ingang van de dag waarop de vervolguutkering wordt herzien terzake van toeneming respectievelijk van verlaging van de arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt alsdan vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in het derde lid.

5. *Overlijdensuitkering*

Indien de pensioengerechtigde overlijdt, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zover niet reeds uitbetaald, tot en met de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, uitbetaald

- a. aan de nabestaande, óf
- b. aan de kinderen, indien er geen nabestaande is, óf
- c. aan degene ten aanzien van wie de overledene grotendeels in de kosten van het bestaan voorzag en met wie hij in gezinsverband leefde, indien er geen nabestaande is en geen minderjarige kinderen.

6. Voor het vaststellen van het recht op en de hoogte van de premievrije voortzetting, gaat het pensioenfonds uit van de gegevens zoals vastgesteld door het UWV en maakt het pensioenfonds gebruik van de van het UWV ontvangen gegevens.

8 Scheiding

Artikel 38 Verevening van pensioen

1. *Pensioenverevening*

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, heeft de gewezen partner overeenkomstig dit artikel recht op pensioenverevening, tenzij de partners de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden. Op de pensioenverevening is het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding overigens onverminderd van toepassing.

2. *Recht op uitbetaling van ouderdomspensioen*

De gewezen partner heeft jegens het fonds een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen, mits binnen twee jaar na de inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van

- a. de beschikking van echtscheiding of van de scheiding van tafel en bed, of
- b. de verklaring dan wel de rechterlijke uitspraak van het met wederzijds goedvinden eindigen respectievelijk van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap,

het fonds is geïnformeerd door een van beide partners door middel van een formulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bekend is gemaakt in de Staatscourant. Een recht op uitbetaling jegens het fonds sluit een recht op uitbetaling jegens de tot verevening verplichte partner uit.

3. *Uitbetaling*

Het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bedraagt de helft van het pensioen dat zou moeten worden uitbetaald indien:

- a. de tot verevening verplichte partner uitsluitend gedurende de deelnemingsjaren tussen de aanvang van het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap zou hebben deelgenomen; én
- b. hij op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap de deelneming beëindigd zou hebben.

Indien het pensioen na ingang daarvan wordt verhoogd, wordt het bedrag dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner evenredig verhoogd.

Een pensioen wordt niet verevend, indien op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deel van dat pensioen, waarop recht op uitbetaling ontstaat, gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens.

4. *Afwijkende verdeling*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners, in afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, overeenkomen, dat het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bepaald wordt op een door hen te kiezen vast percentage, dan wel dat de in het derde lid, onder a, bepaalde periode gewijzigd wordt. Het door de partners overeen te komen deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, kan niet worden bepaald op een percentage dat op het tijdstip van scheiding dan wel

beëindiging van het geregistreerd partnerschap resulteert in een pensioenaanspraak gelijk aan of lager dan de afkoopgrens.

5. *Eigen recht op ouderdomspensioen*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners in geval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding overeenkomen, dat het tweede lid buiten toepassing blijft en dat de gewezen partner die anders een recht op uitbetaling van ouderdomspensioen zou hebben verkregen, in de plaats van dat recht én zijn aanspraak op bijzonder partnerpensioen jegens het fonds een eigen recht op ouderdomspensioen verkrijgt. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht dat het instemt met bedoelde omzetting.

6. *Kosten*

Indien de partners omzetting van een deel van de aanspraak op ouderdomspensioen én de aanspraak op bijzonder partnerpensioen zijn overeengekomen, zoals bedoeld in het vijfde lid, wordt een bedrag van € 115, aan kosten in rekening gebracht.

Artikel 39 Bijzonder partnerpensioen

1. *Voorwaarden*

De gewezen partner heeft aanspraak op bijzonder partnerpensioen indien:

- het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of is ontbonden na scheiding van tafel en bed,
- het geregistreerd partnerschap, anders dan door dood, vermissing of omzetting van het geregistreerd partnerschap in een huwelijk, is geëindigd met wederzijds goedvinden dan wel is ontbonden, óf
- de gezamenlijke huishouding, anders dan door dood, vermissing of omzetting van de gemeenschappelijke huishouding in een huwelijk of geregistreerd partnerschap, is geëindigd, waarbij de datum van beëindiging van de gezamenlijke huishouding blijkt uit een door de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde of de gewezen partner overgelegde notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of de (eenzijdige) Verklaring beëindiging samenleving van het pensioenfonds.

2. *Uitkeringsperiode*

Het bijzonder partnerpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en eindigt op
- de laatste dag van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.

3. *Hoogte van het bijzonder partnerpensioen*

Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de aanspraak op partnerpensioen, inclusief een eventueel aanvullend en een eventueel extra partnerpensioen, op de dag van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van

- het vonnis van echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, óf
- de verklaring dan wel de rechterlijke uitspraak van het met wederzijds goedvinden eindigen respectievelijk van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap;

dan wel op de dag van beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

In geval aanspraak op een bijzonder partnerpensioen bestaat voor twee of meer gewezen partners, wordt het bijzonder partnerpensioen voor de tweede of

volgende gewezen partner verminderd met de reeds toegekende aanspraak dan wel aanspraken op bijzonder partnerpensioen.

4. *Afwijkende regeling*

Er bestaat geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen, indien de deelnemer en de partner bij voorwaarden in verband met de partnerrelatie of een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Deze voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig indien het fonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel het niveau van de uitkering aan te passen.

5. *Vervreemding bij overlijden*

Bij het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde kan de gewezen partner het recht op bijzonder partnerpensioen vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, mits dit wordt overeengekomen bij notariële akte, het fonds bereid is een eventueel uit die overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken en de vervreemding onherroepelijk is.

9 Vermindering van pensioen

Artikel 40 Vermindering pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het fonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
  - a. het fonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de op grond van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen;
  - b. het fonds niet in staat is binnen de daarvoor gestelde hersteltermijn te voldoen aan de op grond van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de aangesloten werkgevers onevenredig worden geschaad; en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in de Pensioenwet.
2. Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de aangesloten werkgevers schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering, bedoeld in het eerste lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, aangesloten werkgevers en de toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.
4. De tot en met 31 december 2013 verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten zijn per 1 april 2014 verminderd met 3,6%.

10 Kosten en financiering

Artikel 41 Premie

1. *Premievaststelling*
De premie voor de uitvoering van de verplichte pensioenregeling wordt door het bestuur, na overleg met de in artikel 9, eerste lid, van de statuten, genoemde werkgevers- en werknemersverenigingen, vastgesteld en zonedig gewijzigd.
2. *Verschuldigheid van de premie*
Voor iedere deelnemer wordt jaarlijks premie geheven voor de financiering van de verplichte pensioenregeling. Deze premie is door de aangesloten werkgever verschuldigd. De aangesloten werkgever kan een gedeelte van de premie op het loon van de deelnemer inhouden.
3. *Premie*
De premie is voor 2017 vastgesteld op 23,1% van de pensioengrondslag. Hiervan kan de werkgever 6,3525% op het loon van de deelnemer inhouden. Van het percentage van 23,1 is 22,1% van de pensioengrondslag bestemd voor het ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en ANW-pensioen. 1% van de pensioengrondslag is bestemd voor de regeling inkoop verleden diensttijd als bedoeld in artikel 57 lid 4.

Artikel 42 Niet aan het fonds afgedragen premie

Indien de werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij:

- a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b. er sprake is van kwade trouw bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald én gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd;
- c. het premie betreft die verschuldigd is door een in een andere lidstaat gevestigde werkgever, die zich niet heeft aangemeld bij het fonds én het fonds in redelijkheid niet kon weten dat de werkgever werknemers in Nederland te werk heeft gesteld; of
- d. om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.

11 Informatie vanuit het fonds

Artikel 43 Informatie over de pensioenregeling

1. *Aanvang deelneming*
Het fonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van de deelneming over de kenmerken van de pensioenregeling, de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemers kunnen vergen. De werknemer wordt daarbij ook gewezen op de website van het fonds en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen. Deze informatie wordt niet verstrekt als de werknemer uiterlijk zes maanden vóór aanvang van de deelneming in dienst is getreden bij dezelfde werkgever, op grond waarvan de deelnemer de hiervoor bedoelde informatie heeft ontvangen. Informatie die sinds de vorige verstrekking is gewijzigd wordt wel verstrekt.
2. *Informatie over de pensioenregeling*
De informatie over de kenmerken en de uitvoering van de pensioenregeling, bedoeld in het eerste lid, bevat in ieder geval het volgende:
  - a. de pensioensoorten waarin de basispensioenregeling voorziet;
  - b. de pensioensoorten waarin de basispensioenregeling niet voorziet;
  - c. de wijze waarop pensioen wordt opgebouwd (waaronder het karakter van de pensioenovereenkomst);
  - d. de keuzemogelijkheden van de deelnemer of gewezen deelnemer waarin de pensioenregeling voorziet;
  - e. de risico's (waaronder de toeslagverlening en vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten);
  - f. de soorten uitvoeringskosten; en
  - g. de beleidsdekkingsgraad met een omschrijving van de gevolgen ervan.
3. *Wijziging pensioenreglement*
Het fonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 44 Jaarlijkse pensioenopgave

1. Het fonds verstrekt de deelnemer jaarlijks:
  - a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten; en
  - d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken.
2. De reglementair te bereiken pensioenaanspraken bevat een opgave van de hoogte van het periodiek uit te keren pensioen vanaf de ingangsdatum van het pensioen. Bij deze opgave wordt ten aanzien van het partnerpensioen aangegeven wat de gevolgen zijn van de gekozen wijze van financieren.

Artikel 45 Informatie aan gewezen deelnemers

1. Het fonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming:
  - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken, die behouden blijven bij beëindiging van de deelneming;
  - b. informatie over toeslagverlening;

- c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten
  - d. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;
  - e. informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder;
  - f. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt;
  - g. informatie over het recht op waardeoverdracht of de mogelijkheid tot waardeoverdracht als niet voldaan is aan de voorwaarden voor het wettelijk recht op waardeoverdracht;
  - h. informatie over de gevolgen van arbeidsongeschiktheid;
  - i. informatie over het actueel zijn van een herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
  - j. informatie over de mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting; en
  - k. informatie over het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen.
2. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer een keer in de vijf jaar:
- a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken;
  - b. informatie over toeslagverlening. en
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 46 Informatie aan gewezen partners

1. Het fonds verstrekt degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:
- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
  - d. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is; en
  - e. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt.
2. Het fonds verstrekt de gewezen partner met aanspraak op bijzonder partnerpensioen een keer in de vijf jaar:
- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 47 Informatie aan pensioengerechtigden

1. De pensioenuitvoerder verstrekt voorafgaand aan de pensioeningang
- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen;
  - c. informatie over toeslagverlening;
  - d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
  - e. informatie die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek in het kader van de pensioeningang van belang is;
  - f. de keuzemogelijkheden die de pensioenregeling biedt; en
  - g. informatie over de mogelijkheid van afkoop als het pensioenrecht onder de afkoopgrens ligt.
2. Het fonds verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:
- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen;
  - c. informatie over toeslagverlening; en
  - d. informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 48 Informatie over toeslagverlening en vermindering van pensioen

1. De in de artikelen 43 tot en met 47 bedoelde informatie over toeslagverlening en over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft betrekking op:
  - a. de toeslagverlening over de afgelopen vijf jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd; en
  - b. de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten in de laatste vijf jaar.
2. Het fonds stelt op zijn website informatie over toeslagverlening en over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten beschikbaar die betrekking heeft op:
  - a. de toeslagverlening over de afgelopen tien jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd en of dit in overeenstemming met het toeslagbeleid is geweest; en
  - b. de vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten in de laatste tien jaar.
3. Het fonds informeert gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 49 Informatie op verzoek

1. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde op verzoek een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken, reglementair te bereiken pensioenaanspraken of pensioenrecht, waarbij deze gegevens (vanaf een door de overheid te bepalen tijdstip) voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens weergegeven worden op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario.
2. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek de informatie als bedoeld in artikel 45, tweede lid, respectievelijk artikel 46, tweede lid.
3. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is.
4. Het fonds verstrekt de deelnemer of gewezen deelnemer op verzoek informatie over de gevolgen van keuzes die de pensioenregeling biedt.

Artikel 49a Beschikbare informatie

1. Het fonds stelt op zijn website voor een ieder beschikbaar:
  - a. informatie over de pensioenregeling als bedoeld in artikel 43 (laag 1 van Pensioen 1-2-3);
  - b. verdere informatie over de pensioenregeling (laag 2 van Pensioen 1-2-3);
  - c. informatie over uitvoeringskosten;
  - d. het bestuursverslag en de jaarrekening;
  - e. de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
  - f. informatie over het financieel crisisplan;
  - g. informatie over het herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
  - h. het pensioenreglement;

- i. het uitvoeringsreglement;
  - j. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing door de toezichthouder; en
  - k. informatie over de aanstelling van een bewindvoerder.
2. Het fonds neemt in het bestuursverslag informatie op over de haalbaarheidstoets en de reële dekkingsgraad.
3. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde hierom verzoekt, verstrekt het fonds de in het eerste lid bedoelde informatie elektronisch of schriftelijk.

Artikel 50 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat

Het fonds verstrekt deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. Deze informatie is ten minste overeenkomstig de informatie die wordt verstrekt aan deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

12 Aan te leveren informatie

Artikel 51 Informatieverstrekking door de deelnemers en andere belanghebbenden

1. *Informatieverstrekking door deelnemers en andere belanghebbenden*
Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht aan het fonds, binnen een door het fonds gestelde termijn, alle stukken en gegevens te verstrekken die het fonds nodig acht voor de goede uitvoering van de statuten en van dit reglement. Indien deze verplichting niet wordt nagekomen, is het fonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en te registreren. Indien gedurende een jaar na bekendmaking niet gereageerd is op door het fonds geregistreerde gegevens, mag het fonds veronderstellen dat deze correct zijn en is het fonds bevoegd eventueel later gemelde wijzigingen niet door te voeren.
2. *Eindigen gezamenlijke huishouding*
De deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde van wie de gezamenlijke huishouding is geëindigd, is verplicht de beëindiging van de gezamenlijke huishouding te melden aan het fonds, onder overlegging van een notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of de (eenzijdige) Verklaring beëindiging samenleving van het pensioenfonds.
3. *Uitsluiten van aansprakelijkheid*
Het fonds aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van het niet aanleveren van informatie, dan wel het aanleveren van onvolledige, onjuiste of niet tijdige informatie.

Artikel 52 Verplichtingen van de belanghebbende

Naleving statuten en reglementen

Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit reglement bepaalde.

13 Overige bepalingen

Artikel 53 Klachten

1. *Klachtenregeling*

Een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde heeft het recht bij de administrateur een klacht in te dienen over de uitvoering van dit reglement. De klacht bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt.

2. *Behandeling van de klacht*

De klacht wordt als volgt afgehandeld.

- a. De administrateur stuurt binnen twee werkdagen na de dag van ontvangst van de klacht aan klager een ontvangstbevestiging, tenzij de klacht binnen twee werkdagen kan worden afgehandeld. De ontvangstbevestiging bevat informatie over de verwachte termijn van afhandeling en geeft aan tot wie de klager zich kan wenden bij vragen.
- b. De klacht wordt in beginsel binnen tien werkdagen na de dag van ontvangst afgehandeld. Indien de klacht niet binnen deze termijn kan worden afgehandeld, deelt de administrateur dit vóór het einde van die termijn aan klager mee, waarbij een nieuwe afhandelingstermijn wordt vermeld.
- c. Klager kan zich ter behartiging van zijn belangen laten vertegenwoordigen door een gemachtigde.
- d. Klager wordt in de gelegenheid gesteld zijn standpunt nader toe te lichten, indien dit noodzakelijk is voor de goede afhandeling van zijn klacht.
- e. Klager heeft recht op inzage in het klachtdossier.
- f. Het oordeel over de klacht dient gebaseerd te zijn op een toereikend onderzoek en op voor klager kenbare feiten en stukken.
- g. De beslissing dient te berusten op een deugdelijke motivering en dient op alle onderdelen van de klacht in te gaan. De beslissing bevat een oordeel over de vraag of de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt voldoende zorgvuldig jegens klager is geweest.
- h. Indien na een gedegen onderzoek wordt vastgesteld dat het niet mogelijk is de ware toedracht met zodanige zekerheid te achterhalen dat daarop een oordeel gebaseerd kan worden, kan het geven van een oordeel achterwege blijven.
- i. De beslissing op de klacht wordt schriftelijk aan klager meegedeeld, tenzij klager heeft aangegeven daarop geen prijs te stellen.

3. *Beroep op het bestuur*

Indien klager het niet eens is met de beslissing van de administrateur, heeft klager het recht in beroep te gaan bij het bestuur. Dit wordt bij de beslissing op de klacht aan klager meegedeeld. Klager kan binnen veertien dagen nadat hij over de beslissing op de klacht is geïnformeerd, verzoeken de klacht aan het bestuur voor te leggen. Dit verzoek bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de redenen waarom naar het oordeel van klager de beslissing op de klacht niet in stand kan blijven. Het bestuur geeft een oordeel over de vraag of de beslissing op de klacht in redelijkheid genomen had kunnen worden. Klager wordt zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van het besluit van het bestuur.

4. *Beroep op de Ombudsman Pensioenen*

Indien het bestuur de beslissing van de administrateur bevestigt, heeft klager het recht een beroep te doen op de Ombudsman Pensioenen. Dit wordt bij de

beslissing van het bestuur aan klager meegedeeld. De klacht wordt als volgt afgehandeld.

- a. De Ombudsman neemt klachten in behandeling, die betrekking hebben op de uitvoering van dit reglement.
- b. De Ombudsman neemt een klacht niet in behandeling indien:
  - klager geen gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de administrateur, dan wel klager, indien hij het niet eens is met de beslissing van de administrateur, niet in beroep is gegaan bij het bestuur; of
  - hem bekend is dat deze in handen van een advocaat is gesteld, aan het oordeel van de rechter is onderworpen of waarin een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gedaan.
- c. Klachten kunnen zowel schriftelijk als mondeling aan de Ombudsman worden voorgelegd.
- d. De Ombudsman kan te allen tijde deskundigen raadplegen bij de behandeling van bij hem ingediende klachten.
- e. De Ombudsman handelt een klacht af door het geven van een schriftelijk advies dat hij uitsluitend aan klager en het bestuur ter kennis brengt.
- f. Indien het bestuur besluit het advies van de Ombudsman niet op te volgen, stelt het fonds klager daarvan schriftelijk en gemotiveerd in kennis. Het fonds verstrekt de Ombudsman een afschrift van het besluit. De Ombudsman doet daarvan mededeling aan de voorzitter van het bestuur van de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen onder overlegging van het uitgebrachte advies.

Artikel 54 Geschillen

1. *Geschillencommissie*

Een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde die een geschil heeft met het fonds inzake een besluit van het bestuur, niet zijnde een besluit van algemene strekking of een besluit als bedoeld in artikel 4, kan dit geschil voorleggen aan de geschillencommissie bedoeld in artikel 27 van de statuten. De geschillencommissie brengt in een voorgelegd geschil een advies uit. De werkwijze van de geschillencommissie is vastgelegd in het Reglement van de geschillencommissie.

2. *Bezwaar bij vrijstelling*

Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit over vrijstelling is betrokken, kan tegen een besluit om vrijstelling te verlenen of te weigeren of in te trekken, dan wel tegen de daaraan verbonden voorwaarden, bezwaar maken bij het bestuur. Het bezwaarschrift wordt door belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het bezwaar. Bij het nemen van een besluit op het bezwaarschrift wordt het bestuur geadviseerd door de Adviescommissie Bezwaarschriften vrijstellingsbesluiten.

3. *Beroep bij vrijstelling*

De belanghebbende kan tegen een besluit op het bezwaarschrift beroep instellen bij de rechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht. Het beroepschrift wordt ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het beroep. Tevens wordt een afschrift van het bestreden besluit bijgevoegd.

Artikel 55 Hardheidsclausule

In incidentele, niet van algemene aard zijnde, gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, alsmede in gevallen, waarin strikte toepassing van dit reglement tot onbillijkheden zou leiden, beslist het bestuur, met inachtneming van eventuele wettelijke bepalingen, mits daarbij niet in strijd wordt gehandeld met de statuten.

Artikel 56 Sluiten van aanvullende verzekeringen

1. *Aanvullingen op de basisregeling*

Het fonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever voor de deelnemers of een bepaalde groep van deelnemers, bedoeld in artikel 1, onder a of b, die in dienst zijn van deze werkgever, pensioenaanspraken verzekeren in aanvulling op de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van dit pensioenreglement, een en ander tegen betaling van periodieke premies of koopsommen en op door het bestuur vastgestelde overige voorwaarden.

2. *Keuring*

Indien verzekeringen ingevolge dit hoofdstuk keuzemogelijkheden bieden voor een individuele deelnemer met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd, die een wijziging wenst ten aanzien van een eerder gemaakte keuze, kan het honoreren van die wijziging afhankelijk gesteld worden van de gezondheidstoestand van de deelnemer. Deze wordt beoordeeld aan de hand van vragen daarover dan wel het verrichten van medisch onderzoek.

3. *Overeenkomst*

De aanspraken die voor de betrokken deelnemers uit de verzekeringen ingevolge dit hoofdstuk voortvloeien, de verschuldigde premies of koopsommen alsmede de overige voorwaarden, zullen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de aangesloten werkgever en het fonds.

4. *Tarief*

Het bestuur stelt, gehoord de actuaris, een tarief vast voor de in dit artikel bedoelde verzekeringen. Het bestuur is bevoegd, gehoord de actuaris, het tarief te wijzigen. Het gewijzigde tarief is ook van toepassing op de vóór de wijziging van het tarief ingevolge dit artikel afgesloten verzekeringen, doch niet eerder dan zes maanden na het tijdstip waarop het nieuwe tarief aan de aangesloten werkgever is meegedeeld.

In individuele gevallen, waarin het tweede lid toegepast is, is het fonds bevoegd op grond van de gezondheidstoestand van de betrokken deelnemer van het tarief af te wijken.

5. *Bewijsstukken*

Het fonds geeft ten behoeve van de betrokken deelnemers bewijsstukken af met betrekking tot de ingevolge dit hoofdstuk verzekerde pensioenen.

6. *Eindigen van de overeenkomst*

De in het derde lid bedoelde overeenkomst tussen de aangesloten werkgever en het fonds eindigt:

- a. zodra de aangesloten werkgever deze hoedanigheid verliest;
- b. door opzegging bij aangetekend schrijven door het fonds of de aangesloten werkgever, met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden tegen de eerste januari van enig jaar;
- c. door opzegging door het fonds tegen een door het fonds te bepalen tijdstip, indien de verschuldigde premies of koopsommen gedurende een maand na de vervaldag onbetaald zijn gebleven.

7. *Eindigen van de betalingsplicht*

De verplichting van de aangesloten werkgever om voor een deelnemer periodieke premies of koopsommen te betalen eindigt:

- a. zodra de deelnemer niet meer behoort tot de groep werknemers waarop de overeenkomst met de aangesloten werkgever betrekking heeft;
- b. zodra de overeenkomst met de aangesloten werkgever voor de groep werknemers, waartoe de deelnemer behoort, wordt beëindigd;
- c. door het overlijden van de deelnemer;
- d. door het bereiken van de pensioendatum.

In de gevallen bedoeld onder a en b, is de deelnemer bevoegd de verzekering voor eigen rekening op dezelfde voorwaarden voort te zetten, mits voldaan is aan de voorwaarden genoemd in artikel 34, eerste en tweede lid. Op deze voortzetting is artikel 34, derde lid, van overeenkomstige toepassing.

De verplichting van de aangesloten werkgever om voor een deelnemer periodieke premies of koopsommen te betalen eindigt voorts in zoverre en zodra de aanspraken welke voortvloeien uit de toepassing van dit pensioenreglement in die zin gewijzigd worden dat zij geheel of gedeeltelijk samenvallen met de aanvullende aanspraken welke verzekerd zijn ingevolge dit pensioenreglement.

8. *Onjuiste gegevens*

Indien blijkt, dat als gevolg van het verstrekken van onjuiste gegevens aan het fonds, bij het sluiten van de verzekering van een onjuiste leeftijd dan wel van een onjuist geslacht van de verzekerde of zijn partner is uitgegaan, waardoor een te lage premie of koopsom werd overeengekomen, wordt het verzekerde pensioen herberekend en vastgesteld op basis van de juiste gegevens, rekening houdend met de overeengekomen premies en koopsommen, dan wel wordt een aanvullende koopsom in rekening gebracht. Is er als gevolg van een onjuiste opgave een te hoge premie of koopsom betaald, dan wordt het te veel betaalde na aftrek van administratiekosten aan de aangesloten werkgever terugbetaald, tenzij het fonds in overleg met de aangesloten werkgever besluit tot een overeenkomstige herberekening als bedoeld in de vorige volzin.

9. *Vervallen van de verzekering*

Het fonds is bevoegd de verzekering te doen vervallen, indien blijkt dat aan het fonds of de keurende arts, indien het tweede lid toegepast is, onjuiste opgaven of mededelingen zijn gedaan omtrent onderwerpen, die voor de beoordeling van het risico van de verzekering van belang zijn. Indien het fonds van deze bevoegdheid gebruik maakt, betaalt het fonds aan de aangesloten werkgever terug een bedrag gelijk aan de betaalde premies of koopsommen, onder aftrek van de door het fonds gemaakte kosten.

14 Overgangsbepalingen

Artikel 57 Overgangsbepalingen

1. *Aanspraken opgebouwd tot en met 31 december 2013*
De tot en met 31 december 2013 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen blijven per die datum vastgesteld overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het van toepassing zijnde pensioenreglement. Op deze aanspraken is artikel 12 van toepassing.
2. *Premie verschuldigd tot en met 31 december 2013*
De tot en met 31 december 2013 verschuldigde premies blijven verschuldigd overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het van toepassing zijnde pensioenreglement.
3. *Omzetting opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen*
De tot en met 31 december 2013 opgebouwde aanspraken van de (gewezen) deelnemers op ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt alsmede de voorwaardelijk in te kopen aanspraken als bedoeld in het vierde lid, worden per 1 januari 2014 omgezet in aanspraken op ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt. De omzetting vindt plaats door de tot en met 31 december 2013 opgebouwde aanspraken en de voorwaardelijke aanspraken als bedoeld in het vierde lid op ouderdomspensioen te vermenigvuldigen met een omzettingsvoet. De te hanteren omzettingsvoet is door het bestuur vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid en is gelijk voor mannen en vrouwen. De omzettingsvoet bedraagt 114%.
De tot en met 31 december 2013 opgebouwde aanspraken op partnerpensioen, wezenpensioen en bijzonder partnerpensioen blijven ongewijzigd.
4. *Inkoop over verleden diensttijd pensioenregeling 2006*
De in het eerste lid bedoelde aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt onder de voorwaarden genoemd in het vijfde tot en met het achtste lid verhoogd met een in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen over een of meer perioden gelegen vóór 1 januari 2006 voor de deelnemer die:
  - a. geboren is in de periode 1950 tot en met 1975;
  - b. zowel op 31 december 2000 als op 1 januari 2001 deelnemer was in de zin van artikel 1, onder a of b; en
  - d. onafgebroken tot en met 31 december 2005 deelnemer is gebleven in de zin van artikel 1, onder a of b.De deelneming wordt geacht onafgebroken te zijn bij een onderbreking van maximaal één maand, dan wel bij een onderbreking wegens werkloosheid indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, die eventueel onderbroken is door een uitkering krachtens de Ziektewet.
5. *Financiering van de inkoop pensioenregeling 2006*
De financiering van de in het vierde lid bedoelde in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen wordt uitgesteld tot de daadwerkelijke inkoop daarvan. Deze aanspraak op ouderdomspensioen wordt ingekocht op:
  - 31 december 2020;
  - de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt indien deze datum is gelegen voor 31 december 2020; of

- de pensioneringsdatum als deze gelegen is voor 31 december 2020 en voor de datum dat de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt.

De inkoop vindt alleen plaats indien de deelneming in de zin van artikel 1, onder a of b, onafgebroken van 1 januari 2006 is voortgezet tot en met 31 december 2020 óf tot de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt óf tot de eerder gelegen pensioneringsdatum. De deelneming wordt geacht onafgebroken te zijn bij een onderbreking van maximaal één maand, dan wel bij een onderbreking wegens werkloosheid indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, die eventueel onderbroken is door een uitkering krachtens de Ziektewet. Op de jaarlijkse pensioenopgave, als bedoeld in artikel 44, worden vermeld de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde en ingekochte pensioenaanspraken.

6. *Inkoopbedrag pensioenregeling 2006*

Met inachtneming van het vierde en vijfde lid in te kopen aanspraak is in beginsel gelijk aan het verschil tussen enerzijds hetgeen opgebouwd is aan ouderdomspensioen over de perioden waarin vóór 1 januari 2006 werd deelgenomen en anderzijds hetgeen in die perioden op grond van de pensioenregeling die geldt vanaf 1 januari 2006 had kunnen worden opgebouwd aan ouderdomspensioen (telkens inclusief de bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen).

Het aldus vastgestelde bedrag wordt verminderd voor zover dit meer bedraagt dan het verschil tussen enerzijds het vervroegd ouderdomspensioen over de periode tussen de 62-jarige en de 65-jarige leeftijd en anderzijds 80% van het gemiddelde pensioengevend loon over de periode 2003 tot en met 2005. Onder vervroegd ouderdomspensioen wordt verstaan het ouderdomspensioen op 62-jarige leeftijd dat gebaseerd is op:

- het in de periode 2001 tot en met 2005 opgebouwde prepensioen, dan wel het ouderdomspensioen dat verkregen is door uitruil van dit prepensioen; en
- het ouderdoms- en partnerpensioen dat vanaf 2006 wordt opgebouwd, voor zover dit meer bedraagt dan het ouderdoms- en partnerpensioen dat opgebouwd zou worden op grond van de tot en met 31 december 2005 geldende pensioenregeling.

7. *Informatieverstrekking pensioenregeling 2006*

De in het achtste lid vervatte tekst wordt opgenomen in:

- a. de eerste schriftelijke informatieverstrekking aan de deelnemer dat er aanspraken over verstreken dienstjaren met uitgestelde financiering worden toegezegd;
- b. de jaarlijkse opgave aan de deelnemer over de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde pensioenaanspraken;
- c. de schriftelijke informatie over de in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen die op verzoek van de deelnemer wordt verstrekt.

8. *Vrijwaringsclausule pensioenregeling 2006*

Het pensioen dat voor u zal worden ingekocht omdat u in het verleden gedurende uw dienstbetrekking(en) een of meer perioden hebt gehad waarin minder pensioen is opgebouwd dan op grond van de fiscale regelgeving mogelijk is, wordt pas opgebouwd op het moment dat en voor zover de toegezegde aanspraken zijn gefinancierd. Wanneer uw deelname aan de pensioenregeling eindigt voordat deze aanspraken (volledig) zijn gefinancierd, heeft u alleen recht op het op dat moment gefinancierde en opgebouwde deel van deze pensioenaanspraken. Indien bij beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling nog geen toegezegd pensioen over verstreken dienstjaren voor u is ingekocht en opgebouwd, heeft u dus ook geen recht op dit deel van uw toezegging. Als aan u is toegezegd dat pensioenaanspraken over verstreken dienstjaren worden ingekocht, dan moeten

deze uiterlijk binnen vijftien jaren nadat de toezegging is gedaan, zijn gefinancierd. Wanneer u binnen die vijftien jaar met pensioen zou gaan, moeten de in te kopen pensioenaanspraken al eerder zijn gefinancierd, namelijk uiterlijk op het moment van uw pensionering. Een eenmaal gedane toezegging tot inkoop van aanspraken over het verleden kan in beginsel niet worden ingetrokken of gewijzigd.

9. *Arbeidsongeschiktheid vóór 1 januari 2014*

- a. Indien de pensioenopbouw op 31 december 2013 door een deelnemer wordt voortgezet wegens arbeidsongeschiktheid, wordt de pensioenopbouw met ingang van 1 januari 2014 voortgezet overeenkomstig de artikelen 14, tweede lid, en 24, tweede lid van dit pensioenreglement op basis van de pensioengrondslag die is vastgesteld op basis van het pensioenreglement dat van toepassing was op het moment dat voor de deelnemer het recht op premievrije voorzetting wegens arbeidsongeschiktheid ontstond.
- b. In afwijking van het eerste lid wordt de pensioengrondslag van de deelnemer van wie de pensioenopbouw reeds op 31 december 2005 wegens volledige arbeidsongeschiktheid werd voortgezet, met ingang van 1 januari 2014 eenmalig omgerekend, zodat de jaarlijkse pensioenopbouw overeenkomstig de artikelen 14, tweede lid, en 24, tweede lid gelijk is aan de pensioenopbouw overeenkomstig de artikelen 12, leden 2 en 4, en 13, leden 2 en 4 van het pensioenreglement zoals dat van kracht was op 31 december 2013.
- c. Indien de pensioenopbouw reeds op 31 december 2005 door een deelnemer werd voortgezet wegens gedeeltelijk arbeidsongeschiktheid, is het bepaalde in het vierde lid van toepassing voor zover betrokkene deelnemer is als bedoeld in artikel 1, onder a of b.

10. *Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen*

Deelnemers die reeds vóór 1 januari 2014 recht hadden op een aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen behouden dit recht tot uiterlijk de reglementaire beëindigingsdatum zoals deze was bepaald in artikel 15 lid 2 van het pensioenreglement zoals dat op 31 december 2013 van toepassing was. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt verhoogd of verlaagd met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien terzake van verlaging respectievelijk van toeneming van de arbeidsongeschiktheid. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen wordt alsdan vastgesteld overeenkomstig hetgeen bepaalde in artikel 15 lid 3 van het pensioenreglement zoals dat op 31 december 2013 van toepassing was.

11. *ANW-pensioen*

Nabestaanden die reeds vóór 1 januari 2014 recht hadden op ANW-pensioen tot uiterlijk de laatste dag van de maand voorafgaand aan de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt, behouden dit recht tot uiterlijk de laatste dag voorafgaand aan de dag dat de nabestaande de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de nabestaande de 67-jarige leeftijd bereikt. De hoogte van het ANW-pensioen is en blijft vastgesteld zoals dit bepaald was in artikel 17 lid 3 van het pensioenreglement dat op 31 december 2013 van toepassing was.

12. *Ingangsdatum uitkering spaarsaldo gemoedsbezwaarde werknemer*

Het tot en met 31 december 2013 door een gemoedsbezwaarde werknemer als bedoeld in artikel 4 gespaarde bedrag, wordt vanaf de eerste dag van de maand waarin hij de pensioendatum bereikt gedurende 15 jaar in gelijke termijnen aan de werknemer uitgekeerd.

Artikel 57A

Einde verplichtstelling en deelneming vanaf 1 januari 2018

1. *Intrekking verplichtstelling - Deelneming vanaf 1 januari 2018 bij Pensioenfonds Detailhandel*
Per 1 januari 2018 is de verplichtstelling van het fonds ingetrokken en als gevolg daarvan is de verplichte deelneming bij het fonds voor deelnemers in dienst van een verplicht aangesloten werkgever met ingang van genoemde datum beëindigd.
2. *Behoud van aanspraken bij einde deelneming per 31 december 2017*
Voor de deelnemer voor wie de deelneming op 31 december 2017 is geëindigd (al dan niet door de overgang naar Pensioenfonds Detailhandel) is op dit einde van de deelneming artikel 27 (Aanspraken bij beëindiging van de deelneming anders dan door overlijden) van toepassing.
3. *Deelneming vanaf 1 januari 2018 bij Pensioenfonds Wonen*
Vanaf 1 januari 2018 vindt bij het fonds nog slechts opbouw en verwerving van pensioenaanspraken plaats voor zover deelnemers op die datum recht hebben op, dan wel op grond van lid 5 op een latere datum recht krijgen op, voortzetting van pensioenopbouw op grond van artikel 35 en 36.
4. *Ziek op 31 december 2017 en op 1 januari 2018 deelnemer bij Pensioenfonds Detailhandel*
Deelnemers die op 31 december 2017 in dienst waren van een verplicht of vrijwillig bij het fonds aangesloten werkgever en op die datum ziek maar nog niet arbeidsongeschikt waren, krijgen recht op premievrije voortzetting van pensioenopbouw jegens Pensioenfonds Detailhandel, mits zij aansluitend vanaf 1 januari 2018 deelnemer worden in de pensioenregeling van Pensioenfonds Detailhandel.
5. *Ziek op 31 december 2017 en op 1 januari 2018 geen deelnemer bij Pensioenfonds Detailhandel*
Deelnemers die op 31 december 2017 in dienst waren van een verplicht of vrijwillig bij het fonds aangesloten werkgever en op die datum ziek maar nog niet arbeidsongeschikt waren, krijgen onder de voorwaarden van artikel 35 en 36 recht op premievrije voortzetting van pensioenopbouw jegens het fonds, indien zij op 1 januari 2018 geen deelnemer zijn geworden in de pensioenregeling van Pensioenfonds Detailhandel.
6. *Einde deelneming door deelnemers in dienst van vrijwillig aangesloten werkgevers*
Afgezien van eventuele voortzetting van opbouw en verwerving op grond van artikel 35 en 36 vindt vanaf 1 januari 2018 bij het fonds geen pensioenopbouw meer plaats door deelnemers die in dienst zijn een werkgever die tot die datum op grond van een overeenkomst tot vrijwillige aansluiting was aangesloten bij het fonds.

15 Inwerkingtreding

Artikel 58 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2014 en laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2019.

Artikel 59 Glijclausule

Indien de onderhavige pensioenregeling niet in overeenstemming is met de opvattingen van de belastingdienst en dientengevolge de pensioenregeling niet of niet volledig als zodanig wordt aanvaard, zal de regeling worden aangepast tot een door de belastingdienst aanvaardbaar niveau.

Bijlage

De factoren genoemd in deze bijlage zijn geldig van 1 juli 2019 tot en met 30 juni 2020.

Artikel 15 lid 3

Uitruil ouderdomspensioen naar latent partnerpensioen bij ontslag

Bij ontslag op leeftijd	Leidt een uitruil van uitgesteld levenslang ouderdomspensioen tot een verhoging van het latent levenslang partnerpensioen met:
20	356%
21	354%
22	352%
23	349%
24	347%
25	345%
26	343%
27	341%
28	338%
29	336%
30	334%
31	331%
32	329%
33	327%
34	324%
35	322%
36	320%
37	317%
38	315%
39	313%
40	311%
41	309%
42	307%
43	305%
44	304%
45	302%
46	300%
47	299%
48	298%
49	297%
50	296%
51	296%
52	295%
53	295%

54	295%	
55	295%	
56	296%	
57	297%	
58	299%	
59	301%	
60	304%	
61	307%	
62	310%	
63	314%	
64	319%	
65	324%	
66	331%	
67	338%	

Artikel 16 lid 3

Uitruil partnerpensioen naar ouderdompensioen bij pensionering

Bij ingang van het ouderdompensioen op leeftijd	Leidt een uitruil van partnerpensioen tot een verhoging van het ouderdompensioen met:	
62	24%	
63	25%	
64	26%	
65	27%	
66	29%	
67	30%	
68	31%	
69	32%	
70	33%	

Artikelen 17 en 19

Vervroegen van ouderdomspensioen

Bij ingang van het ouderdomspensioen op leeftijd	Wordt bij vervroeging of uitstel het ouderdomspensioen ingaand op 67 vermenigvuldigd met:
62	76%
63	80%
64	84%
65	89%
66	94%
67	100%
68	106%
69	113%
70	121%

Artikel 18

Uitruil ingaand ouderdomspensioen ten behoeve van AOW-overbrugging

	65 jaar 9 maanden	66 jaar	66 jaar 4 maanden	66 jaar 8 maanden	67 jaar	67 jaar 3 maanden
Bij pensionering op leeftijd	Leidt een uitruil van ingaand ouderdomspensioen in een tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW-leeftijd tot een overbrugging van					
62	542%	509%	471%	438%	410%	391%
63	712%	653%	589%	537%	493%	465%
64	1077%	943%	810%	710%	632%	584%
65	2416%	1812%	1362%	1091%	910%	810%
66	n.v.t.	nvt	5236%	2618%	1745%	1399%
67	n.v.t.	nvt	nvt	nvt	nvt	6717%

Artikel 20 lid 2

Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

Weergegeven is de maximale verhoging over de maximale duur (10 jaar) bij pensionering op 67.

Hoog - laag		
Vanaf leeftijd 67 tot	hoge uitkering	lage uitkering
68	131%	98%
69	128%	96%
70	126%	94%
71	124%	93%
72	122%	91%
73	120%	90%
74	118%	88%

75	116%	87%
76	115%	86%
77	113%	85%

Laag - hoog		
Vanaf leeftijd 67 tot	lage uitkering	hoge uitkering
68	76%	102%
69	77%	103%
70	79%	105%
71	80%	106%
72	81%	108%
73	82%	109%
74	83%	111%
75	84%	113%
76	86%	114%
77	87%	116%

Artikelen 32 lid 6, 33 lid 4, 34 lid 4

Afkoopfactoren ouderdomspensioen en partnerpensioen

Leeftijd	Uitgesteld OP	Uitgesteld PP	Ingegaan OP	Ingegaan PP
20	7,14	1,96	40,17	40,46
21	7,28	2,02	39,89	40,18
22	7,43	2,08	39,60	39,90
23	7,58	2,15	39,30	39,61
24	7,73	2,21	39,00	39,32
25	7,89	2,27	38,69	39,01
26	8,04	2,34	38,37	38,70
27	8,20	2,40	38,04	38,38
28	8,36	2,47	37,70	38,05
29	8,53	2,54	37,36	37,71
30	8,69	2,61	37,00	37,36
31	8,86	2,69	36,63	37,00
32	9,03	2,76	36,26	36,63
33	9,21	2,84	35,87	36,26
34	9,38	2,92	35,47	35,87
35	9,51	3,11	35,01	35,52
36	9,69	3,19	34,59	35,11
37	9,87	3,27	34,17	34,70
38	10,05	3,36	33,73	34,27
39	10,23	3,45	33,28	33,84
40	10,42	3,53	32,82	33,39
41	10,60	3,62	32,35	32,94
42	10,79	3,71	31,87	32,47
43	10,98	3,80	31,37	32,00
44	11,17	3,90	30,87	31,51
45	11,35	4,01	30,34	31,02
46	11,55	4,11	29,82	30,51
47	11,74	4,20	29,28	30,00
48	11,94	4,29	28,74	29,47
49	12,13	4,38	28,18	28,93
50	12,34	4,46	27,61	28,38
51	12,54	4,55	27,03	27,82
52	12,75	4,64	26,45	27,25
53	12,96	4,72	25,85	26,66
54	13,18	4,80	25,24	26,07
55	13,43	4,81	24,66	25,44
56	13,66	4,88	24,03	24,82
57	13,90	4,95	23,39	24,20
58	14,15	5,02	22,75	23,57
59	14,40	5,08	22,10	22,92
60	14,68	5,09	21,46	22,26
61	14,96	5,12	20,80	21,61

62	15,24	5,14	20,13	20,95
63	15,53	5,15	19,46	20,28
64	15,82	5,15	18,79	19,61
65	16,07	5,26	18,05	18,98
66	16,39	5,24	17,38	18,31
67	16,71	4,94	16,71	17,64
68	16,05	4,92	16,05	16,96
69	15,38	4,89	15,38	16,29
70	14,76	4,78	14,76	15,59
71	14,10	4,73	14,10	14,92
72	13,45	4,68	13,45	14,25
73	12,80	4,61	12,80	13,58
74	12,16	4,54	12,16	12,91
75	11,52	4,46	11,52	12,25
76	10,89	4,37	10,89	11,60
77	10,28	4,27	10,28	10,95
78	9,68	4,16	9,68	10,32
79	9,09	4,04	9,09	9,70
80	8,52	3,91	8,52	9,09
81	7,97	3,78	7,97	8,50
82	7,45	3,63	7,45	7,94
83	6,94	3,48	6,94	7,39
84	6,46	3,32	6,46	6,87
85	6,19	2,60	6,19	6,21
86	5,73	2,47	5,73	5,76
87	5,30	2,34	5,30	5,33
88	4,90	2,21	4,90	4,92
89	4,53	2,07	4,53	4,55
90	4,19	1,95	4,19	4,20

Artikel 32

Afkoopfactoren wezenpensioen

Leeftijd	Resterende duur	Wezenpensioen	
0	16,38	4	4,00
1	15,62	3	3,00
2	14,83	2	2,00
3	14,02	1	1,00
4	13,19		
5	12,35		
6	11,49		
7	10,61		
8	9,71		
9	8,80		
10	7,87		
11	6,92		
12	5,96		
13	4,98		
14	4,00		
15	3,00		
16	2,00		
17	1,00		
18	0,00		